

IN MEMORIAM

mag. sci. MARIJANU PREGLU dr.med.

Pred najinim prvim srečanjem sem vedel le to, da je predstojnik takrat še psihiatričnega oddelka. Na pogovor pred sprejemom v službo sem prihajal z mešanimi občutki. Ali sem se pravilno odločil glede svoje prihodnosti? Kako me bo sprejel? Pričakoval sem strog uraden pogovor z distanco pred avtoriteto. Na koncu hodnika, za vrati tajnice me pričaka sproščen mož, s krepkim stiskom roke. V njegovih očeh sem zaznal pronicljiv, sedaj vem, da analitičen, in dobrohoten ter pomirjujoč pogled. Nežna mehka melodija rahlo zamolklega in mehkega glasu je pričela rahljati mojo tesnobo. Človečnost in posluš sta se kot plima valili proti meni. Kar naenkrat me je prešinila misel, da se tukaj ne bom mogel skrivati s prežvečenimi publicami o tem, kako bi rad pomagal ljudem, da me psihiatrija zanima že od rane mladosti in podobno. Moral sem na dan z besedo, da še zmeraj dvomim v svojo odločitve, a ob tem sprejemam izziv. Naučeni in pripravljeni odgovori so se razblinili kot milni mehurček. Bil sem prazen in pripravljen poslušati. Govoril je on. Pripovedoval mi je o svojih začetkih. Kako je pričel stažirati, kako je opravljal pripravništvo v celjski bolnišnici. Specializacijo iz psihiatrije so mu zgolj ponudili. Z dekretom takratne vlade je bil z družino premeščen v Ormož. Nehote sem naredil svojo prvo anamnezo. Kdo od naju išče službo? Streznil me je šele policaj na poti domov, ko sem se ujel v radarsko kontrolo. Psihiatrija ni zgolj iskanje in zbiranje podatkov o obolelem organu. Je nekaj več. Pomagamo ljudem in jih zdravimo, ne zdravimo organov. Bolniku je potrebno prisluhni, se zanj zavzeti, mu omogočiti, da razmišlja drugače in na svoj način kot do tedaj, potrebno ga je tudi okarati, mu postaviti meje. Psihiatrija ni samo veja medicine. V psihiatriji je tudi nekaj umetnosti. V svetu, ki je preplavljen s tehniko, ima le še psihiater dovolj časa, da prisluhne, položi roko na rame in mu da vedeti, da ga ima nekdo rad kot sočloveka. Sem zaradi te umetnosti prevozil radarsko kontrolo? Mi je takrat zlezel pod kožo, kot poklicni starš? Pet dni ga ni več med nami, a od bolezni čustveno izgoreli, upepeljeni in otopeli bolniki na oddelku pišejo pretresljive izpovedi. Z zgolj tremi vprašanji je lahko prišel do večine pomembnih anamnestičnih podatkov. Bolniki so le pripovedovali. Le koliko vsebin skrivata suhoparna podatka, da je imel 40 let delovnih izkušenj in od tega 30 let predstojništva ter direktorskih funkcij?

Ljubezni? Morda je bila takoj za družino forenzična psihiatrija tista, ki ga je v zadnjih letih strokovno najbolj pritegnila. Tragičnih zgodb smo slišali nešteto. Morda želja po prosvetljevanju in razbijanju predsodkov o psihiatričnih bolnikih z objavljanjem prispevkov v javnih glasilih. Pa vizija bolnišnične psihiatrije, katerih ideje so sprva izgledale le kot znanstvena fantastika. Njen prvi in največji del je doživel tehnični prevzem le 12 ur po njegovem tihem slovesu. Kakor, da se je usoda še enkrat hotela poigrati. Tako kot je z vsako opeko rasla vizija, tako je bolezen črpala moč za preživetje. Le življenjske energije, idej in ustvarjalnosti ni zmogla načeti. Učiti sem(smo) se moral(i) na lastnih napakah z občutkom varnosti, da je za penoj še nekdo, ki mi bo svetoval in me ščitil. Ostalo mi(nam) je le še spoznanje, je to popotnica za življenje in delo. Več ne bi mogel(i) dobiti.

Matej Kravos